

ಜನಿಕ ಮುಖಂಡನೊಡನೆ ಬುದ್ಧಿಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಏನು ಅಂಥ ತರೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಸಮಾಚಾರವಲ್ಲ. ರೀಪೇರಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ನೀರನ್ನು ಡಿಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ರೀಪೇರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರನ್ನು ಡಿಪ್ಲೀಟ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂಚೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪಾಂಡಿಂಗ್ ಕ್ರಾಪ್ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲದ ಮುಖಂಡರುಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನಾಫಿಡೆನ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿದ್ದೇವೆ. 1973ರ ಮಾರ್ಚ್ ಅಥವಾ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ರೀಪೇರಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮುಗಿಸುವೆವು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫೈ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣನರವರಾಗಲೀ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲೀ ಗಾಬರಿ ಪಡಬೇಕಾದಂಥ ಸಮಾಚಾರವೇನಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ರೀಪೇರಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗೂ ಯಾರೂ ಗಾಬರಿ ಪಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಈ ಕಚ್ಚಿಕಟ್ಟಿಸಿದ ಇಂಜಿನಿಯರು ಯಾರು ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು, ಮಂತ್ರಿಗಳು ರೀಪೇರಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದಂಥ ಇಂಜಿನಿಯರು ಯಾರು ? ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಯಾರು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ?

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಕೋಲಾರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾರ್ಲಜು ಆಡ್ವಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ 5-6 ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನೂ 100 ಚಿಲ್ಲರೆ ಜನಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಡ್ವಿಷನ್ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಥೇಂಬುಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ, ಅವರಿಂದ ಫೋನ್ ಮಾಡಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ.—ಇವತ್ತು ಹನ್ನೊಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಿದ ತಕ್ಷಣ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದನಂತರ ನೋಡೋಣ.

### Message from the Governor—Announcement

MADAM SPEAKER.—I have an announcement to make. I have received a message of His Excellency the Governor recommending the introduction of consideration of The Mysore Appropriation (No. 2) Bill 1972.

Hon. Minister for Finance to introduce the Bill.

### Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1972.

#### Introduction

SRI M. Y. GHORPADE (Minister for Finance).—I beg to introduce The Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1972.

MADAM SPEAKER.—The Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1972 is introduced.\*

\*Bill reproduced as an annexure.

**SRI C. M. ARUMUGAM (K.G.F.).**—Madam Speaker, I have got one point. As per Rule 64, "the Speaker may, on request being made to him or her, order the publication of any Bill (together with the Statement of Objects and Reasons, the memorandum regarding delegation of legislative power and the financial memorandum accompanying it) in the Gazette, although no motion has been made for leave to introduce the Bill. In that case, it shall not be necessary to move for leave to introduce the Bill and, if the Bill is afterwards introduced, it shall not be necessary to publish it again." That means, if the Bill is published, then there is no need to introduce the Bill.

**MR. SPEAKER.**—It has always to be introduced.

**Sri H. SIDDAVEERAPPA.**—I may say these two stages are two distinct stages. Publication is one stage and introduction is another. A Bill cannot be introduced without being published. That is a preliminary Stage. This is the second stage. The only thing is, no motion is necessary when it is to be introduced. Only he says: I introduce. That is perfectly in order.

**MADAM SPEAKER.**—The bill is introduced. The Hon'ble Minister may move the Bill standing in his name :

*Motion to consider*

**Sri M. Y. GHORPADE :** I beg to move :

'That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill 1972 be taken into consideration.

**MADAM SPEAKER.**—Motion moved ;

'That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill 1972 be taken into consideration'

**ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ (ಹೋಳೆನರಸೀಪುರ).**—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹಣ ವಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎರಡನೇ ಕಂಟಿನ್ ಎಥೇಯಿಕವನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆ ಮುಂದೆ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಸೋಲಿ ಇನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಈ ಹಣ ಬರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ. 'ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ತಾವು ಸಭೆ ಮುಂದೆ ಡಿಮಾಂಡ್ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಹವ್ಯಾಸವೇನಿಕ್ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪಕ್ಷಾಂತಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ನೂತನ. ಈ ರೀತಿ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಅನುಮಾನ ಏಕೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ನಿಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪರಿರಾಧಿತ ಸಚಿವರಿಗೆ ಎಂತೊಪ್ಪಿಯಾನವು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಅವರದು ಸ್ವಲ್ಪ ಒವರೆ ಎಂತೊಪ್ಪಿಯಾನವು. ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹವ್ಯಾಸ ವಿಯೋಗ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕಟ್ಟು ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಬೇಕು. ಒಂದು ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಠಿಣ ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಖಾಸಗೀ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ವಾರ್ಡಸಾನ್ ಅಟ್ಟಿ ಟ್ಯೂಡೆನಿಂದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ

ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕವರಲ್ಲ ಹಿಂದೆ ಬೇಳುತ್ಪೀರಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಸ್ಟೇಟ್ ರೆವೆಂಯ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಸ್ಟೇಟ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗೆ ಬಹುಶಃ ಅಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಈ ಕೆಲವು ಇರತಕ್ಕ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ನಮೂದರಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನೊಂದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಏನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದರೂ ಆಷೋಕರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ವಿಗ್ನತನ ತೋರಿಸಬಾರದು. ಸಂಖ್ಯಾಬಲ ಕಮ್ಮಿ ಇರಬಹುದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಾಳಿ ಬೆಳಗಬೇಕಾದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ನಿಯಮವೆಂದು ತಾವು ಅರಿಯಬೇಕು. ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕರು ಮೆಂಬರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸಿಮ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಪ್ರತಿ ಪೌರಸಭೆ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು. ಈ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತರಾಬ್ಲಿ ಕು ಮೈಕ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು 47 ಜನ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೋತಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಡಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರನ್ನು ನೀವು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಟಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲೇ 165 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ಪಟ್ಟಿ ಇದೆ. ಇನ್ನು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿರತಕ್ಕ 47 ಜನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಕಾನ್‌ಸಿಟ್ರೋಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿಲುವನ್ನು ತಳೆದಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ ಒಂದುಮನೋವಾದವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ ಇತ್ತೀಕೆ ಗೌರವಯುತ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರೂ ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಲ್ಲ.

2-0 P. M.

ರಾ್ಯಂದು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರ ಪ್ರತಿ ಯಾರನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ನಾನು ಕಳೆದೊಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ 47 ಜನ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಯಾವ ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಾವು ಅನುಮತಿಸುವರಾಗಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಹತ್ತಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ 47 ಜನರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ನಿಮಗೆ ಯಾರು ಬೇಕಾಗಿವೆಯೋ ಅಂತಹವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನಾವು 47 ಜನರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಮುಂದೆ ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ರ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ 47 ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಅವರು ಬಂದಿತೆ ರಾಜಿನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಯಾರಾಗಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೇದಾಗಿ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ರೋಪದೊಪ್ಪ ಗಳಿವೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮರು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇಂತಹ ಮರು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮರು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಹಾಕಬಾರದು. ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮರು ವಿಂಗಡಣೆ ಎರಡು ಸಾರಿ ಆಗಿದೆ. 1960 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮತ್ತು 1968 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ)

ಎಂಗಡಣೆಯಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಮರುವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿಕೂಡದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೆರಡು ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇದ್ದವು, ಒಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಇಂತಹ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಂತ್ಯ ಗಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಎಾಗೂ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಮತದಾರರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡುವುದು ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯುಂತಹವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗುವವರಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತವೆ ಇವರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಗುಡ್ಡನ್ನೂ ನಂಬಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ರಾಜ್ಯದ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರಭಾವ ಉಳ್ಳವರಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ವರ್ಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಟಿ. ಎ. ಹಾಗೂ ಡಿ. ಎ. ಎಲ್ಲ ಖರ್ಚುಗಳೂ ಸರಕಾರದ ಮೇಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಬಳಿ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿವೆ, ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದವರು ಇರಬೇಕೆಂದು ವರ್ಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸರ ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬರು ವಿಲೇವಾರಿ ವರ್ಗ ವರ್ಗವನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿಕೂಡದು ಎಂದು ಡೆರೆಕ್ಟರು ಹಾಗೂ ಜಾಯಿಂಟ್ ಡೆರೆಕ್ಟರರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬಂದರೂ ಸರಕಾರ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಇಂತಹ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಬೆಳೆಯಬಾರದು

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ (ಸಮಾಜ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕರ್ಯಾಣ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳ.).—ವರ್ಗಾವಣೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮಿಷನರುಗಳಿಗೆ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ, ಸರಕಾರ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೈ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಿರುವುದಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಡಿವಿಜನ್‌ರ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವರ್ಗಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಸರಕಾರ ಇಂತಹ ಒಂದು ಅವ್ಯವಹಾರಗಳಿಗೆ ಕೈ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬೀದಿಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯತಃ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ಇದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳುವುದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವಂತೆ ಏಳು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ವರ್ಗಾವಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯ ಸಾಧನೆ ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಫುಟ್‌ಬಾಲ್ ಚಂಡು ಒಡೆಯುವಂತೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಈ ತರಹ ವರ್ಗಾವಣೆ ಆಗಿ ಕರ್ಟ್ ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಾಗಿದೆ, ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಡಿವಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ. ಅದೇಶ ನಡೆಸತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಅದೇಶದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವಷ್ಟು ರಾಜಕಾರಣಿಯಾಗಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಈಗ ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಡ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರಕಾರ ಶೇಕಡಾ 25 ರಷ್ಟು ಮೀಸಲಾಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಆಸಕ್ತಿವಿಲ್ಲವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದು ಎಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳು

**ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಲಿಂಗಪ್ಪ (ನಗರಾಡಳಿತ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—**ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇ ಗೌಡರು ಸಹೃದಯತೆಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಒಂದು ಕಡೆ ಸುಮಾರು 20 ಎಕರೆ ಇಲ್ಲವೆ ನಲವತ್ತು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇತರ ಜನರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು. ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಅಂತಹವರು ಒಂದು ಹತ್ತು ಗುಂಚಿ ಭೂಮಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಆಗ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರಲ್ಲೇನೋ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸರಕಾರವನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸೈಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಪ್ರವೇಷಮಾಡಲು ಆಗುತ್ತದೆ? ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

**ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—**ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದವರು, ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹತೆಗಳಿದ್ದರೆ, ಪಡೆಯಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಈಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಗಳನ್ನು ನಾನು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಮಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಆಗಿದ್ದರು, ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚರ್ಚೆಗಳಾದವು. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಮಗ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಆಪಾದನೆಗಳು ಬಂದವು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನನಗೆ ಅದರ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಪಡೆಯಲು ಅರ್ಹತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬ್ರಿಷ್ಕಾಚಾರವಾಗಬಾರದು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮಗ ಬೇರೆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಾರದು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬಾರದು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇದೇ ಬ್ರಿಷ್ಕಾಚಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬುನಾದಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರಕಾರ ಸುಮಾರು 40-50 ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಯಾರು ಯಾರಿಗೋ ಹಂಚಿತಾರೆ. ಸರಕಾರ ಒಂದು ವೇಳೆ ಇದನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ನಿತಿಬಾಹಿರವಾಗಿ ಹಂಚಿದ್ದರೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಸರಕಾರದ ಆಸ್ತಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವಂತೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಬ್ರಿಷ್ಕಾಚಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ನಿಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಭೂಮಿ ಹಂಚಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಹತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವೇನೂ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಕೇಂದ್ರದ ಒಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹರಿಜನರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರೇ ಆಗಲಿ, ಒಕ್ಕಲಿಗರೇ ಆಗಲಿ, ತಪ್ಪು ತಪ್ಪೇ. ಕಾನೂನಿನ ರೀತ್ಯಾ ಯಾವ ಜಾತಿಯವರು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಮಾರ್ಕೆರ ವಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೂ 18 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟು ಕೈಮುನ್ನುಡುವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದನೇ ಹೊರತು ಅವರ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಚಾರ್ ಬಳಿಯ ಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

**Sri C. M. ARUMUGAM.—**Madam, I have lot of respect for Sri Deve Gowda, the Leader of the Opposition. But his sarcastic reference to 18 per cent reservation for Harijans even in murder cases is something which I cannot tolerate. It is a remark which touches me to the quick or for that matter anybody who belongs to that community. There is nobody who is so anti-scheduled Caste as Sri Nijalingappa. He and Sri Veerendra Patil were communal-minded and they have spoiled the progress of the State. I may make it clear that I am not here to

(SRI C. M. ARUMUGAM)

support Sri Basavalingappa or Sri Mallikarjunaswamy. But while attacking them, if he says that they should not also claim 18 per cent reservation in murder cases in a sarcastic manner, it hurts the feelings of the Scheduled Caste people as a whole, which forms one-fifth of the population. I have no objection if he attacks Sri Basavalingappa or Mallikarjunaswamy or Rathod or Kitturor or Devaraj Urs or Hutchamasty Gowda but I would request him to refrain from making such sarcastic references to my community as a whole.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು:—18 ಪರಸೆಂಟ್ ಅಗಲೇ, ಒಂದು ಪರಸೆಂಟ್ ಅಗಲೇ, ಯಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ನೋಯುವ ಹಾಗೆ ಘಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯಾರಿಗೆ ಚುಚ್ಚುತ್ತದೋ ಅವರಿಗೆ ನೋವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡದೇ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ —ಯಾರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ನೋಯಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೊಡೆದು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. I have all respect for my friend Sri Arumugham who is an elderly member. I have never made that remark or allegation against the Central Deputy Minister on the basis of community. He is in office and he has misused his office to take land in Belgaum city. That is the allegation I made on the General Administration Demand. What I mean to say is that under the guise of community, you cannot escape. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಾಗಲಿ ಜಿತ್ತಿಯವರಾಗಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಸಹ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕೋಮಿಗೆ ಜಮೀನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, Let this Ministry hold a thorough enquiry into it. I am not bothered whether Sri Nijalingappa or Sri Veerendra Patil made a mistake; I am not going to support them. ನಾನು ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಇಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಹೊಡೆದು ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದು ಬೇಡ. ಆ ರೀತಿ ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಯೇ ಕೊಂಡು ಯಾರೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ.

Sri B. BASAVALINGAPPA:—The hon. Member should have mentioned simultaneously all the persons who are grantees of lands in Belgaum City. Out of 22 persons who were granted lands, he is taking only one instance where Sri Sankaranand was given 10 guntas of land and is leaving out other instances where persons have been given 43 acres and 20 acres of land. Out of the 22 he picks up only one man because he holds office in the Government of India and magnifies the whole thing. In my reply the other day I justified my stand. The hon. Member only magnified the particular act of a person who is legitimately entitled to get that land.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎಸ್. ಕಬಾಡಿ.—ನಾಗನೂರ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಭಾಗ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Sri C. M. ARUMUGAM.—The retired I. G. P. Sri Louis has by using threat and force taken land both there as well as in Bangalore.

17TH JULY 1972

(13) 4889

511

I request the Hon. Minister to place the list before us so that we can find out what exactly is the matter. And the wonderful Governor gave him six months extension also.

Sri AZEEZ SAIT (Minister for Labour).—There seems to be Division in the ranks of the Opposition. Therefore, the less they talk the better.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Hon. Minister said that in addition to Sri Sankaranand some others also have taken lands. Sri Arumugham mentioned the name of Sri Louis. If Louis has taken land it does not mean that it is correct. ಲೂಯಿಸ್ ಅವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇನಾದರೂ ಮೂಲಕ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಲಿಂಗಾಯತರೇ ಆಗಲಿ, ಹಿಂದೂರೇ ಆಗಲಿ, ಒಕ್ಕಲಿಗರೇ ಆಗಲಿ, ತಪ್ಪು ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಆಗಬಾರದು. ಜಾತಿಯ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿ ಇಂಥವರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥವರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವವಾದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಈಗ ಲಿಂಗಾಯತರು ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಹಲವಾರು ಜನ ಲಿಂಗಾಯತರು ಗುಡಿಸಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಕೆಲವು ಮುಖಂಡರು ಜಾತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ರಾಜಕೀಯ ವೈಷಮ್ಯಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್ ಅವರಿಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಏತಕ್ಕೊಂದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರು. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅದನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಒಂದುವೇಳೆ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯುಮುಂದೆ ತನ್ನ ನಾನು ಅದನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.

ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಕಾನ್ ಸಮಿಶನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನೋಟನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿರಿಯ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗನಗೌಡರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳವರಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಲಿಖಿತ ಅಪಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಲಿಖಿತ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಂಥೋಳನ ಆಯಿತು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಅನಾಹುತ ಈಗ ಆಗುವುದು ಬೇಡ. ಈಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಂತ್ರಿಗಳು ಜನರಂ ಅಡ್ಡಿನಿಶ್ಚೇಷನ್ ಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಿ. ಎ. ಎಸ್. ಅಪೀಸರ ಚುಕ್ಕೆ 5 ಜನ ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಇದ್ದಾರೆ, 7-8 ಜನ ಲಿಂಗಾಯತರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಜನಾಂಗದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲಿಂಗಾಯತರು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಜಾತಿಯ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಹೇಗೆ ಸಿಕ್ಕಿತು, ಬಾಕಿಯದು ಏತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದ ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕ್ಲಾಸ್ 1 ಬಿ. ಎ. ಎಸ್ ಮತ್ತು ಬಿ. ಎಸ್ ಕ್ಲಾಸ್ 2 ಕ್ಲಾಸ್ 3 ಕ್ಲಾಸ್ 4 ಎಲ್ಲಾ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಜನಾಂಗದವರು ಎಷ್ಟಿದ್ದು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತಾರತಮ್ಯ ಆಗಬಾರದು. ಲಿಂಗಾಯತರು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟರ ಬಿ. ಎ. ಮಾಡಿ. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಕೊಡುವುದನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಿರಿ. ಬೇರೆ ಜಾತಿಯವರಿಗೂ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ತಾರತಮ್ಯ ಸರಿಯಾಗುವವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪಕಾಲ ಹಿಡಿದು ಇರಲಿ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕ್ಲಾಸ್ 1 ಕ್ಲಾಸ್ 2 ಕ್ಲಾಸ್ 3 ಕ್ಲಾಸ್ 4 ಈ ನೌಕರರು ಯಾವ ಯಾವ ಜನಾಂಗದವರು ಎಷ್ಟಿದ್ದು ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಿ ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ

(SRI H. D. DEVE GOWDA)

ಅವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಕ್ಕಲಿಗರು 9 ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದರು, ಲಿಂಗಾಯಿತರು 15 ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ತುಳಿದು ರಾಜಕೀಯ ಚದುರಂಗದ ಆಟವನ್ನು ಆಡುವುದು ಬೇಡ. ದಯಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಸವಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸೀಕೆರೆ ಅವರು ಹರಿಜನರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನನಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಾಗಲೀ, ಹರಿಜನರಾಗಲೀ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ (ಅರಸೀಕೆರೆ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) — ಈಗ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಸೆನ್‌ಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪೆಡ್ಲಾರ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಲಾರ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್‌ನವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಯಾವ ಜಾತಿಯನ್ನೂ ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗಾಯಿತರು ಮತ್ತು ಒಕ್ಕಲಿಗರ ಕೋಮಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೋ ಅದೇ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ಜನಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್. — ನೀವು ಮಾಡಿದ ಕಚಡಾವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಕಠಿಣರ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ಅದರ ಹೊರೆಯನ್ನು ನಾವು ಹೊತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಅಜೀಜ್ ಸೇಟ್. — ನೀವು ಮಾಡಿದ ಕಚಡಾವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಈಗ ಕ್ಲೀನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri H. D. DEVE GOWDA. — When you are bringing something before the House don't bluff ; when you give replies on behalf of the government you must give with a sense of responsibility.

Sri C. M. ARUMUGAM. — Upto 1951 census they were recording castes. I am asking Congress (R), where is the need for you to create Scheduled Caste cell Scheuled Tribes cell, etc ? In the organisation you want to create cells.

Sri H. SIDDAVEERAPPA. — If you want, you may have a seperate census for the State. It is a separate matter.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ನಾನು ಇದನ್ನು ಎತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬ್ಯಾಕ್‌ಡರ್ಸ್‌ಕ್ಯಾಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಮತ್ತು ಗೊಂದಲ ಆಗುವುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿ. — ಈಗಾಗಲೇ ಅಂಧ, ತಪಿಳುನಾಡು, ಮತ್ತು ಕೇರಳ ಈ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಬ್ಯಾಕ್‌ಡರ್ಸ್‌ಕ್ಯಾಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗೊಂದಲವೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸ್ಪೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಡಹದ ಗೊಂದಲಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಂಬಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ. — ೨ ರೀತಿ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಂತೋಷ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ನೋವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಗೊಂದಲವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳ ಏಳಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಂತಹ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ನನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿವ್ಯಾಂಡುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಲಕ್ಷ್ಯಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

SRI C. M. ARUMUGUM.—I will also not touch the points which the other hon. members have spoken.

MADAM SPEAKER.—Now hon. Member Sri M. S. Krishnaswamy speak and also note that there is no repetition.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮರಣೋತ್ತರ).—ಶ್ಯಾಮಿ, ನಾನಾದರೂ ಎರಡು ಮೂರು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಎಳೆಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂತು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಆಳುವ ಪಕ್ಷದವರು ಅಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ, ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬದಲು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅವನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

I feel that there should not be an undue haste on the part of the Government to defend the officers. When we make certain points in a forcible manner they should not adopt an attitude which is not healthy one. We do criticise officers very sharply. For instance, we criticised about the Chairman of the Water Board not that we have anything personal against him to see that Bangalore gets water at a cheaper rate. From purely technical point of view the estimate has increased from Rs. 22 crores to Rs. 32 crores and the rate per gallon of water would be Rs. 5 instead of Rs. 4. These are matters affecting the interests of the people at large and with that in view we do criticise the officers sharply. But we saw the Hon. Ministers giving mere casual replies to such points. I would like to impress upon the Government that they should have atleast said that they would examine the matter with the technical experts. These are matters affecting the interests of the people of this City and also the people of the State. Other issues raised were about the Sharavathi, Bhadravati Iron & Steel Works etc. I feel that the Government and particularly the Chief Minister and the Hon. Ministers should show a very sober attitude while replying to the points raised and give a correct information.

Secondly, I would submit that a number of suggestions were made both from this side and the other side of the House. The way in which the replies were given by the Government was that we would consider it or we are happy that you have patted us etc. Of course, we do pat the back of the Ministers when they do certain good things. During the discussion on various demands we were used to be confronted by

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್)

saying that after all this Government has come just three or four months back. It is not merely a question of time or months. we know very well that many of these very gentlemen sitting on the other side were on this side previously; but now they are defending the Government even though they know in their hearts that it is not correct. The very fact that we made sharp criticisms itself is a warning for the Government that we are going to judge them from what they do. Daily we see in the press so many statements stating that slums will be cleared; so many sites will be allotted etc. etc. Even to digest these statements has become difficult for persons like me. When such is the case I think it will be much more difficult for the common man to digest those statements. Instead of making these unnecessary and exaggerated statements let them act and do things sincerely and show how far they are socialists.

If the Government has to carry on they have to consider the most important demands of the NGOs who are the back-bone of the State. I know they had gone to the Hon. Minister and had a discussion with him. But I very humbly submit that the Hon. Minister for Finance should have a very sympathetic attitude towards their demands. To-day we have seen in the press that Mr. Khadilkar has conceded to the arbitration on D.A. to Central employees. The D. A. question of NGOs of Mysore State is also very important to have a clean and efficient administration in the State.

**Sri C. M. ARUMUGAM (K.G.F.).**—Madam Speaker, we are placing at the disposal of the Government of Mysore 623 and odd crores of rupees. We expect this amount to be spent evenly throughout the year. We see that there is a rush of expenditure in the month of March. Last year, the rush of expenditure in March in almost all the departments averages to about 23 per cent, and in Public Works, Education and Industries Department it is more than 30 per cent. Thus, out of Rs. 600 crores they spent about Rs. 150 to Rs. 200 crores in the month of March. It is very irregular and illegal, because they are bound to commit mistakes when they make rush of expenditure.

My friend Sri Deve Gowda, the Leader of the Opposition stated about the administrative policy. They must have a regular policy in making appointments and nominations to the various Boards. Shall I demand the resignation of the Hon'ble Finance Minister for his mis-use of power in making certain appointments and nominations? He has appointed one Sri Chandrakanta Urs, who was the legal adviser for his further's concern the Sandur Manganese Co., as the Government Advocate. It is wrong. This person has not appeared before the High Court in any Writ Petition, and further he has not appeared before the Supreme Court. The Government Advocate, as you know Madam Speaker, will have to face persons like Sriyuths Setalvad, Daftari, Gupta, etc. One cannot be appointed as a Government Advocate

straightaway. First, one should be appointed as a Government Pleader, then as an Additional Advocate, and then as Government Advocate, so that one gains the necessary experience. But, this person has been straightaway appointed as Government Advocate superseding two persons. Sri Puttaswamy, who is already there has appeared in more than 100 writ petitions, but his claim has been neglected. Sri Chandrakanta Urs has also been nominated to the Bangalore Turf Club. Is there meaning in nominating an Advocate to the Turf Club? Formerly, they used to nominate the Director of Animal Husbandry to look after the animals. I am told that the present Advocate General is going to become a Judge of the High Court of Mysore, and Sri Chandrakanta Urs will succeed him. On this very appointment and nomination, I demand the resignation of the Finance Minister—he must resign. If this is the attitude of the Government in about 3 months, what will they do if they are allowed for another five years? This very gentleman Sri Chandrakanta Urs had applied to the Bar Association to permit him to run a Company or as a Contractor. But the Bar Association refused his application. He wanted to run a Mining Co., with his wife as a sleeping partner. I therefore plead that his appointment is illegal.

There are some Ministers, who are honest, though new. But some Ministers are mis-using power. A retired brigadier, who happens to be one of the Minister's classmate has been appointed as a Member of the Turf Club. It is unfair on his part to have nominated him. Therefore, I condemn this Government—Sri Devaraj Urs Government—for indulging in appointing and nominating his own men. Is the Turf Club a judicial body? Is that a political appointment?

To argue Government cases in High Court and Supreme Court, persons like the Hon'ble Minister for Health Sri H. Siddaveerappa should be there. What is the fun of appointing a person as a Government Advocate who has not even appeared before the High Court or Supreme Court? God alone should save these Ministers who indulge in such appointments and nominations.

Coming to the functioning of the Finance Department, I should say that it some times becomes a stumbling block something like a piece of sand in the socks. They put queries for small things; they do not want other Departments to run smoothly and independently. This should be removed for the smooth running of various departments.

Regarding allotment of cars and scooters, the policy of the grand old man—Sri Nijalingappa, the former Chief Minister, who used to allot according to his own fancies, is being followed by the present Ministry. Within these three months, they have allotted scooters unscrupulously without observing the usual formalities. The Ministers who are provided with cars, have also applied for allotment of cars out of Government quota. I understand that 50 MLAs who have applied for allotment of cars are awaiting final allotment of scooters. This clearly shows the present Ministry is following the foot-prints of the Veerendra

(SRI C. M. ARUMUGAM)

Patil Ministry. I am still collecting the data with regard to allotment of Scooters. Sri Azeez Sait within these three months has committed blunders in the allotment of scooters.

With these few words, I conclude my speech. I thank the Chair for having given me an opportunity to speak.

† ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ (ನಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಸರ್ಕಾರ 'ಸಮಾಜವಾದದ ಲೇಬಲ್‌ನ್ನು' ಅಂಟಿಸಿಕೊಂಡು ಎರಡು ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೂ ಇದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥವರ ಕೈಲಿ ನಾವೀದಿವನ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಅಟ್ಟವನ್ನು ಹತ್ತತ್ತಕ್ಕವನ್ನು ಅಟ್ಟವನ್ನು ಹತ್ತಿದ ಮೇಲೆ, ಆ ಹತ್ತಲಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದ್ದ ಏಣಿಯನ್ನು ಕಾಲಿನಿಂದ ಒದ್ದು ತಳ್ಳಿದಂತೆ, ಈ ದಿವಸ ಈ ಅಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಕ್ಷ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತಾನು ಭದ್ರಮಾಡಿಕೊಂಡ ನಂತರ ಈ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಇಷ್ಟೇ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತ್ರಿತ್ವಕ್ಕಿಲ್ಲೂ ವರದಿಯಾಗಿದೆ.—“ಸಣ್ಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕುರಿತು ನೆನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ವಿಚಾರ ಸಂಕರಣದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಿದ್ದ ಸಚಿವರು, ತಾವು ಒಮ್ಮೆ ಉಗ್ರ ಸಮಾಜ ವಾದಿಗಳಾಗಿದ್ದು, ಭಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಗೃಹಗಳ ಎರಡು ತೀವ್ರ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನೈಸಿ, ಸಚಿವರಾದ ನಂತರ ಅಧಿಕಾರದ ಕೋಣಗಾರಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಆ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿರುವ ಭಾವನೆಯುಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ... ಇವರು ಹೀಗೆ ಮಾತನಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಇವರು ಸಮಾಜವಾದಕ್ಕೆ ಕಂಠಕ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರ ವರ್ತನೆ ದೇಶದ ಜನಕ್ಕೆ ದೋಷವನ್ನು ಬಗೆಯ ತಕ್ಕ ವರ್ತನೆ ಆಗಿದೆ. ದೇಶದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಆಡಂಬರದ ಮಾತನಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ದೇಶಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದಂತೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅಡಳಿತವರ್ಗದವರು ಜನತೆಗೆ ಪ್ರಾಯೋಜಕತೆಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಅದ್ವೈತತ್ವವೆಂದು ಎಚ್ಚರಿಸಿ, ಜನತೆಯ ನಿಂದನೆಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಸಮಾಧಾನಕರವಾದ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜ್‌ಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವಸ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಬನ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗೆ ನೀಲಿಂಗನ್ನು ತರುತ್ತೇನೆಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರೇ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಮಾಜವಾದ ಹೇಳುತ್ತ ಇದ್ದರೂ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರ ನಡೆಯೇ ಒಂದು—ನುಡಿಯೇ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇವರು ಈ ದಿವಸ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರುಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಹಾರಾಜರ ಆರಮನೆಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಆರಮನಿಗೂ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದೊಂದು ಬೆಲೆಯೂ ಕನಿಷ್ಠ 9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೇನೂ ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಹಾರಾಜರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಅಪಾರವಾದ ಗೌರವವಿದೆ. ಕಾಗೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಇರಾಜಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ಯಥೇಷ್ಟವಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಬ್ರಿವರೀಸಿಂಗವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಪ್ಪು ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 80 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಡ್ಯೂಟಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆ ವೋಲಂಟರಿಯಾರಿಗಳು ತೀವ್ರ ಬಲುತ್ತಿದೆ. ಅಡಳಿತವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ಕೂಡಿಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಇದೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸುದ್ದಿ ಏನೆಂದರೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಮಿಕ್ಸ್ ಮಾಡದೆ ಎಸ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಂಡಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಿಲಿಟರಿಗೆ ಸಪ್ಲೈ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ತರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಡ್ಯೂಟಿನೂ ಇಲ್ಲ ಅತ್ತ ಕಪ್ಪು ಮಾರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆ ಬ್ರಾಂಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವೋಲಂಟರಿಯಾರಿ ಕಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಈ ಆರೋಗ್ಯಕಾಲನ್ನು ಬಾಟಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಲ್ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಏನೋ ಒಂದು ರೇಬ್ಲನ್ನು ಅಂಟಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪತ್ತೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ರವಾನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಬಂದಿದ್ದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೆ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಈ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಭಾಷಣಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಪ್ರದಾಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಥಾ ಒಂದು ಆಗತ್ಯವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಲ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಿಲ್ಲಿನ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಕಾರಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದಾದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಡಿಬ್ಯಾಂಡುಗಳು ಬಂದಾಗ ಬೇರೆ ಸುಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಗ್ಗೆ ಆಗಲೇ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಇದರಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಅನಗತ್ಯ ಎಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆಇದೇ ಒಂದು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹಾಗೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ವ್ಯಾಜತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಲೇ ಜಾತ್ಯಾಂತಿತವಾಗಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು ಹಣವನ್ನು ಒಂದು ರಸ್ತೆ, ಬಾವಿ, ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ವಿವಿಧವೇಗ ಮಾಡಿದರೇನೋ ಆ ರಸ್ತೆ, ಬಾವಿ, ಮತ್ತು ಶಾಲೆಗಳು ಒಂದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತವೆ! ಅವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಚರ್ಚೆಗೆ ಮುನ್ನ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವಾಗ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

3-00 P.M.

ಪ್ಲಾನಿನ ಹಣವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಾನ್‌ಪ್ಲಾನಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಣವಾಗಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ವೆತ್ಕಾನ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸಬ್‌ಮಿಷಿನ್ ಡಿಬ್ಯಾಂಡ್ ತರಬೇಕಾಗುವುದು. ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣವೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ಜಾತ್ಯಾಂತಿತವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು, ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಅಡಳಿತದಲ್ಲಿರಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಪ್ಲಾನು ತಯಾರಾಗುವೇರೆ ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪದ್ಧತಿ ಅಪಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯದ ಮಾತು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ನಾನೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿಯೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ನಾವಿಲ್ಲ, ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿ ನಾವು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಬಾಗಿರದ ಪಶ್ಚಿಮ ಪುನಃ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ಸರಕಾರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Shall I give instances? After this Ministry came into power, you are telling political philosophy. A Veterinary Stockman has been transferred 9 times within a period of 4 months. From whose pocket are you going to give the T. A. and D. A. or this man?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಭವ ಎರಬಿ ಏದು. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿ ಜನರಲ್ವೈಜ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವುದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಏನೇನಾಗುವುದು ಎಂಬುದು ನನಗೂ ಮತ್ತೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವಾಗ ಬಾಸಿಸಂ ಸಾಕಾದಷ್ಟಿತ್ತು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಬರೇ ಪೂರ್ಣ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ವರ್ಗಮಾಡುವುದೇ ಕೆಲಸ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಾಪೋಗ್ಯಾಂಡಾ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬಾಸಿಸಂ ಮಾಡಲು ನಾವು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ, ಬಾಸಿಸಂ ತೆಗೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮಗೆ ಬಾಸಿಸಂ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ.

Sri H. D. DEVE GOWDA :—Propaganda is different from practicing. You cannot stop it.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಆ ಅನುಭವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ಕೆಟ್ಟ ಅನುಭವ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೆ, ನಮಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಬುದ್ಧಿ ಇದೆ. ಬಾಸಿಸಂ ಪರೀಕ್ಷಾಮುಖೇನು, ಮೈಯಿತ್ತ ಕ ರಾಜಕೀಯದ ಪರೀಕ್ಷಾಮುಖೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ (ಪಕ್ಕಪುರ).—ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯೊಳಗೆ ವರ್ಗಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಬಿಡು ಹಾಕಿದವರು ಶ್ರೀ ಪೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ, ನನ್ನ ಅನುಭವದ ಅಧಾರದಮೇಲೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೇಳಬೇಕು. ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವಿಷಯಗಳಿಗಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂದಗಿ).—ನಾವು ಹೇಳುವುದೂ ಕೂಡ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದನ್ನು, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಸಿಸಂ ಎಷ್ಟಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಪುಲಿಕರ್ ಬಾಸಿಸಂ ಅಲ್ಲತ್ತು. ನನ್ನ ಇಲಾಖೆ, ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. After all we are discussing Appropriation Bill.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆಗದಿರಬಹುದು. ಪಕ್ಷಾಂತಿತವಾಗಿ ಬರ್ತುಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಮಾತ್ರೆಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. If the concerned Minister wants to withhold any work, he can. Shall I give you 100 instances of works included in the budget, but stopped on account of intreferece of Ministers.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ :—ಇಂದು ಕೃಷ್ಣ ಮೇಲ್ದಂಡೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೈಫರ್ಕೇಟ್ ಮಾಡಿ ರಾಯಚೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಏಕರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ, ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲ ಎಕರೆಗೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಟೆಕ್ಸ್ ಬಂದಿದೆ ತಮ್ಮ ಎಂ ಎಲ್ ಎ ಗಳಿಗೆ ಬುಪಿ ಪಡಿಸಲು ಈ ರೀತಿ ಬೈಫರ್ಕೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯೇ?

Sri M. Y. GHORPADE.—I cannot answer for the details on irrigation.

ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ರಾಯಪ್ಪ.—ಹಿಂದಿನ ಸರಕಾರ ಸುಮಾರು 21 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಯಾಗಲು ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಖುಷಿಪಡ ಬೇಕೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಬೈಫರ್ಕಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ನೀರಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್‌ಗಳಿಂದ ಯಾವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಒಬ್ಬನನ್ನೂ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೂ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡುವ ಧೋರಣೆ ಸರಕಾರಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಈಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಬಾಸಿಸಂ ಎನಿಸುತ್ತಿತ್ತು ಅದು it is the worst kind of political bossism. ನಾವು ಆ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ ವಾಗಿಯೇ ಹಾ ಉಪಮೋಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಮೋಷಗಳು ಏನಾದರೂ ಕಂಡುಬಂದರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೇಳಬಹುದು. ಈವೊತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಷನ್ ಮೇರೆ. ನನ್ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಿಮಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ.

ಇನ್ನು ಕಮಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲ ಯಾವುದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಾಗಲ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಇದೆಯೋ, ಆಸಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವವರನ್ನು ಅಂಥಾ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ ಅಫಿಷಿಯೋ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—At least you have got some straight forward attitude. ದಯಮಾಡಿ ಇತರರನ್ನು ಡಿಫೆಂಡ್ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಈವೊತ್ತು ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎದುರು ಪಕ್ಷದ 47 ಜನರಲ್ಲಿ 4-6 ಪಕ್ಷಗಳು ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿರುವವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಮಿಟಿಗೂ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಅಂತ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಹಾಗೆಯೇ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. I am making a general statement. It is a matter of opinion. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬೇಡಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವವರನ್ನು ಆವರ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದರೆ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮೆಂಬರ್‌ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎ೦ದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲವಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಇನ್ನು ಏನೊಂದೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಕಮಿಟಿಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಅವರು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಎಕ್ಸ್‌ಆಫೀಷಿಯೋ ಮೆಂಬರ್ ಆಗುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿನವ ನಿರ್ಧಾರ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಬ್ಲೆ ಮತ್ತು ಶೂರರ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಂತಹಂಥ ಜನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಜೊತೆಗೆ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಕೂಡ ಮೆಂಬರ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂತ ಮಾಡಿದೆ. Government have no intention of discontinuing the practice of having Taluk Board President and MLAs to work as ex-officio Members on this Committee. Tahsildar is the Chairman of this Committee. ತಾಹೀಲ್ದಾರ್ ಚೇರ್ಮನ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು 2-3 ಜನ ಮೆಂಬರ್‌ಸ್‌ನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಅನ್ನುವುದು ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಲೋಪವೇ. ಅದಕಾರಣ ಹಳೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಒಂದೇ ಪಕ್ಷದವರು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷ ದವರಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮವರ್ಗದವರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರು ಇರುವ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ, ಎರಡ್ನೂ ಬಾಡಿಯಿಲ್ಲದವರು ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲಕೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆ! It can be represented from the Taluk Board and the Municipality.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ರಾ್ಯಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾಸ್ತಿರ್ದಾರರು ಥೇರ್ಮನ್ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳು ಎಕ್ಸ್-ಆಫೀಷಿಯೋ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಏನು ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ, ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿ ಈ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಯಾರಿಗೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. I am not really competent to discuss details of land grants because it pertains to some other departments.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲೂ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಎಕಾನಮಿಕ್ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್, ಸೋಷಿಯಲ್ ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್‌ನೆಸ್‌ನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಜಾತೀಯ ವಾದ ಬರುತ್ತದೆ. ಜಾತೀಯ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ನಂದೇಹ ಇದೆ ಅದನ್ನು ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

Sri H. S. SIDDAPPA.—The Sailors' Soldiers' and Airmen's Board is constituted by the Government. There are one or two experienced personnel who were not included. Others are included. What does that mean, Sir?

Sri M. Y. GHORPADE.—I have to reply on behalf of the Government to whatever you have said to the extent possible. ಇನ್ನು ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್, ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹೆಡ್ಸ್ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಜನರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಕೆಲವು ರೂಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:—Normally not to transfer a person within 2 years and not to keep a person for more than 4 years. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟೂ ಕೂಡ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ವಾರ್ನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಿನಿಸ್ಟ್ರಿಯಿಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಾನ್ ಅಫೀಷಿಯಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥಾ ಅಫೀಸರ್‌ಗೆ ಬ್ಯಾಕ್‌ವಾರ್ಡ್ ಕೋಟೇಜ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ಮನೋಭಾವ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನ ಇರಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಡತನವಿದೆ, ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಜಾತೀಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಬಡತನ, ಅರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಹೋಗಿರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಜನರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಾಗ

ಕಾನೂನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಯಾವರೀತಿ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬಂತು. ಅದಕಾರಣ ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪಾಯಿತು ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಬ್ಯಾಕ್‌ವರ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮಿಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ, ಆಳವಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಂದು ವರದಿ ಹಿನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಜಾತಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಪದೇ ಪದೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಐ.ಎ.ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಷ್ಟು ಜನ ಈ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು, ಇಷ್ಟು ಜನ ಆ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂದು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜಾತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕವಿಡುವಂಥ ಸದ್ಭಾವಿ ಮತ್ತು ಈ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಡುವಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಲೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಪೆಡ್ಯಾರ್ಟ್ ಕ್ಯಾಸ್ ಮತ್ತು ಪೆಡ್ಯಾರ್ಟ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಂತರ ಜಾತಿಯ ಮೇಲೆ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಸಮ್ಮತವಾಗಿಯಲ್ಲ. ಜಾತಿವಾದದ ಮೇಲೆ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಳಿದಾರರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಇನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಐ.ಎ.ಎಸ್. ನಲ್ಲಿ ಅವರವರ ಕಾಂಪಿಟೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ, ಆಯಾ ಜಾತಿಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಕಾರ ಆರಿಸಿಬಿಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಜಾತಿವಾದವನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಜಾತಿಗೆ ಇದ್ದಲ್ಲದೇ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಕಾಂಪಿಟೆನ್ಸಿ ಎಗ್ಜಾಮಿನೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

**Sri H. D. DEVE GOWDA.**—18 per cent reservation will have to be made for S.C. and S.T. Similarly for backward classes reservations can be made. What is wrong?

**Sri M. Y. GHORPADE.**—That is quite a different thing.

**Sri H. D. DEVE GOWDA.**—From the day this Ministry came into power this issue started.

**Sri C. M. ARUMUGAM.**—This Government has not given proper representation to backward classes. That is our charge.

**Sri M. Y. GHORPADE.**—I will come to your point. This is a public debate. When certain things are said, I must reply on behalf of the Government.

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮಗೂ ಇದೆ, ನಿಮಗೂ ಇದೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ತಕ್ಷಣ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸಮಾನತೆ ಹೋಗಿ, ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶ ಅದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬರಬೇಕು. ಸಮಾನತೆಯ ವಾರವೇನಿದೆ, ಸಮಾನತೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು ಎಂದು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸಮಾನತೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಾನತೆ ಹೆಚ್ಚಿದಾಗ ಜನ ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದ ಸಮಾನಾವಕಾಶದಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆಸಮತೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಹೋಗಿ ಸಮಾನವಾದ ಶಕ್ತಿ ಬಂದರೆ ಅವಾಗ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳವರೂ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಬರಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ. ಹಳೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 600 ರಾಜರಿದ್ದರು, ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವೂ ಅವಾಗ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಬೇಕು, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದ್ದ ವಿಷಯ. ಅವಾಗ ನಿರಂಕುಶಾಧಿಕಾರವಿತ್ತು. ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಅಚ್ಚಾಗಿ, ಪ್ರಚಾರವಾಗಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಓದುವ

(SRI M. Y. GHORPADE)

ಶಕ್ತಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ಅವರಲ್ಲಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಮೂಡಿದಾಗ, 600 ಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವೂ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಓದುವ ಶಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ, ಅರ್ಥವಾಗುವ ಶಕ್ತಿ ಬಂದಾಗ ಅಧಿಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೂ ಏರುತ್ತದೆ, ನಿರಂಕುಶ ಪ್ರಭುತ್ವ ಹೋಗಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಬರಲಿ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದುದು ತಪ್ಪಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ನಡೆಸುವ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಂದ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವು ಜಾತಿಗಳ ವಿರೋಧವಿದೆ ಎಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕು. ಕೆಲವೇ ಜನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಅವಕಾಶ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಜನತೆ, ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಲಿ, ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ತರಬೇತಿ ನಡೆಯುವ ಶಕ್ತಿ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ, ಅದಕಾರಣ ಈ ಪರಿವರ್ತನೆಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ, ಇದುವೇ ಯಾವ ಜಾತಿಯ ವಿರುದ್ಧ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

3-30 P. M.

Sri H. D. DEVE GOWDA.—Is not the Finance Minister ashamed ? Does he want to tell the name of the particular community ?

Sri M. Y. GHORPADE.—I did not use the name of any community at all.

Sri C. M. ARUMUGAM.—Does he want to include all the backward communities ?

Sri M. Y. GHORPADE.—It is inevitable that all people, irrespective of community, will become equally strong to exercise their responsibility. It cannot remain the prerogative of some community as in the old days when 600 Rulers were there. It is a process of history. This caste confrontation will be put an end to., to enable one and all to participate in a large measure in nation-building activities.

ಅಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತ ಇರುವುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಜಾತಿಯತೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಕೊಟ್ಟು ಸಮಾಜವನ್ನು ಹದಗೆಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಿಮ್ಮಿಂದ ಈ ಜಾತೀಯತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ, ಸರ್ಕಾರ ಆಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ.—ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಜನ ಅವರವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅರಿಸಿಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಈ ಪಕ್ಷವಾಗಲೀ ಆ ಪಕ್ಷವಾಗಲೀ ಜಾತೀಯತೆ ಎಲ್ಲ ಇದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಅನುಭವಮಂಟಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅನುಭವ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅನುಭವ ಮಂಟಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಯಾರು ಹೇಳಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ತಾವು ಹೇಳುವಾಗ, ಸಮಾನ ಅವಕಾಶ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದಿರಿ, ಆದರೆ ಈ ಜಾತೀಯ ಪದ್ಧತಿ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಅವಕಾಶದಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಅಪಾಯ ಇದೆ.

ಅವುಗಳ ಪ್ರಗತಿ ಕುರಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜಾತಿಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, 100ಕ್ಕೆ 6 ರಷ್ಟು ಸೀಟು ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಡ್.—ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಜಾತಿಯ ಕೂಗು ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಏನು ಅನ್ನುತ್ತೀರೋ We do not believe in the caste system. Caste system is doomed to disappear in another ten years. There will be no caste at all.

[Interruption]

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತಾವು ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಫೋರ್ಡ್‌ನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಈ ಜಾತಿಯಂತೆ ಹೋಗುವಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

SRI V. N. PATIL (Humnabad).—While welcoming positive suggestions to eradicate casteism, may I ask whether Government will issue instructions to the concerned and see that the name of the community or caste is not mentioned by students in their applications for admission to schools and colleges and by candidates who apply for Government jobs and nowhere the name of caste appears in official records?

MADAM SPEAKER.—Will the hon. Member resume his seat? Otherwise, I will ask him to withdraw from the House. Is he withdrawing or not? It is not proper for him to stand and be talking when I am on my legs.

[Interruption]

SRI M. Y. GHORPADE.—I have tried to answer the caste argument. No one can raise it from the level of ordinary common politics to the level of ideological discussion. I do sincerely believe that in the next ten years caste will become totally irrelevant. When our children eat in hotels, travel in buses, and wear pants and bush shirt, caste-consciousness cannot just survive. I do believe that caste-consciousness is very much less today than what it was 20 years ago. The awakening that taken place will destroy caste-consciousness; it is on its way out. It is an eyesore and it is an irrelevant argument and the sooner we forget about it, the better it is. Let me come to other points.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಅಮರ್‌ಗಂಧರ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿವರು. ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಸೆನ್ಸೇಷನಲ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ಹೆಡ್ ರೈನ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಂಗಪ್ಪ.—ಪತ್ರಿಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

SRI C. M. ARUMUGAM.—The Finance Minister must withdraw the statement he made. Let him understand that he has misused his position. Let him also understand that what I have stated is not for the Press but it is for the information of the House and the general public of 3 crores of people. By making those appointments he has misused his power and the people should know that he has misused power, within three months' time. If he does not resign, a time will come when he will be removed. That time will come.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೆ.—ನಾನು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಏಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್‌ ಆಗಿ, ಹೇಗೆ ಬೇಕೋ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಚ್ಚಾದಾದ ವಿಶ್ವಾಸ ಇರತಕ್ಕವನು. ನನ್ನಿಂದ ಅಂಥದ್ದು ಏನಾದರೂ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೋಷಕರ ಕೆಲಸ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ಕ್ಷಣವೂ ಕೂಡ ನಾನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮನುಷ್ಯ ಅಲ್ಲ. ನೀವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಅರ್ಮುಗಂರವರು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ತಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ? ಗಂಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟು ಹೋಯಿತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೆ.—ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ಮಾತು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲ ಏನೂ ತಪ್ಪು ಆಗಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಚಂದ್ರಕಾಂತರಾಜ್ ಅರಸ್ ನಾವೂ ಒಂದೇ ಕಾರೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒದ್ದಿದವರು, ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೆಟ್ಸ್. ಮೇಲ್ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಅವರೂ ನನ್ನ ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೆಟ್. ಕಾರೇಜಿನಲ್ಲಿ ಒದ್ದಿದ ತಕ್ಷಣ ಏನೋ ಊಹೆ ಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆ. ಮೂರು ಜನ ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್‌ಮನ್ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷಿ ಮೆಂಬರ್, ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಬರೀ ಅಧಿಕಾರವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಟೀಕೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅವರಿಗೆ ಅನುಭವ ಇಲ್ಲ. ಅನುಭವ ಇರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣವರಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ 50 ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಗಿದೆ, ಅವರನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೆ.—ನಾಲ್ಕು ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಮತ್ತು ಫಿನ್‌ಯಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅಧಿಕಾರಸ್ಥರನ್ನು ಹಾಕಿಲ್ಲೇವೆ. ಇನ್ನು ಇಬ್ಬರು ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಇರಬೇಕು. ಈ ರೇಸ್ ಏನು ಇದೆ ಇದನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಬಡ್ತಿ ಮಾಡಬಾರದು, ಮತ್ತು ರೇಸಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ನನಗೆ ಯಾವ ಕುದುರೆ ರೇಸಿನಲ್ಲಿ ಗೆಲುತ್ತದೆ ಯಾವುದು ಸೋಲುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲವನ್ನನ್ನು ಸ್ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರ್ ನಾಯಬ್ ಅವರನ್ನು ಕಮಿಷಿ ಮೆಂಬರಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರ್ ನಾಯಬ್ ಹಾಕಿದರೆ ಶಿಸ್ತು ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಂಥವರು ರೇಸಿಂಗ್ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾರಾಧ್ವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕಾಕಿ, ತಿಳುವಳಿಕೆ ಇದ್ದವರು ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಣ್ಣನವರು 50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕುದುರೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದೂ ತಿಳಿದಿರತಕ್ಕವರು ಮತ್ತು ಆಳವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುವವರು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾತಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ? ಅವರನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏನೂ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವವರನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೆ.—ಅದೇ ರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೂ ನನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಇದ್ದವರು ಇರಬಹುದು. ನಿಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ನಿಮಗಿಂತ ಅನುಭವಸ್ಥರು ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಹೇಳುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆ. ಮೂರ್ತಿ ಅವರನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಯೋಗ್ಯತೆ ಇರುವವರನ್ನು ಯಾರನ್ನೂ ತಾವು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ತಮಗೆ ಡಿಟ್ರಾಂಟ್ ಕೋಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಷಡೆ.—ಅದೇರೀತಿ ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರೆ ನೀವು ಏತಕ್ಕೆ ಕೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಈ ರೀತಿ ನಾಯಬ್ ಅವರನ್ನು ಕಮಿಷಿ ಮೆಂಬರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಚಂದ್ರಕಾಂತರಾಜ್ ಅರಸ್ ರಾಯರು ಇದ್ದಾರೆ.

**Sri AZEEZ SAIT.**—Madam, it appears that some of the hon. Members are not interested to hear the reply of the Finance Minister.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮಗೆ ಉತ್ತರ ಬೇಕಿಲ್ಲ ನಿಮಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗಿದ್ದರೆ ಒಟಿಗೆ ಹಾಕೋಣ. ನಾನು ನಿಂತಿರುವಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಕೂತುಕೊಳ್ಳಿ. ನಿಮಗೆ ಅವರ ಉತ್ತರ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಟಿಗೆ ಹಾಕೋಣ. ಮುಂದೆ ಹಾಟೀಲರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸೂಚನೆ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಗಲಾಟೆ ಮಾಡದೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ 2 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯದಲ್ಲೆ ಇಷ್ಟು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಹೇಗೆ ಮಾತನಾಡುವರು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ —ಅಧಿಕಾರಣ ನಾನು ಅಫಿಷಿಯರ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಇಂಟಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಪರಸನ್ ಯಾರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಕಾಂತರಾಜ್ ಅರಸ್ ಲಾಯರು ಇದ್ದಾರೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಹೆತ್ತೋಟಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ, ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರೇಸಿಂಗ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಂಟಿರಿಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಇಂಟಿಪೆಂಡೆಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆ. ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಒಳಗಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕವರು ಮತ್ತು ರೇಸ್ ಜನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಇರಲ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ರೇಸಿಂಗ್ ಬಡ್ತಿಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನು ಗೊತ್ತಿದೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಅವರು ನನ್ನ ಕ್ಲಾಸ್‌ಮೇಟ್. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಹೆತ್ತೋಟಿ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು, ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು ಇದರಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಣ ನಾನು ಅಫಿಷಿಯರ್ಸ್ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಸ್ಕ್ರಿಮ್‌ಗೆ ಹಾಕುವರೆ ಅದು ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಷ್ಟದ್ದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾರ ಧರೂ ಒಬ್ಬರನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು, ಯಾರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿರೂ ಕೂಡ ಇದೇವಾದ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ; ಅವರಿಗಿಂತಲೂ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ.

**Sri M. S. KRISHNAN.**—I would like to know whether the hon. Minister has gone into the antecedents of this non-official whom he has appointed. My own information is that he is involved in smuggling goods inside and outside the State.

**Sri M. Y. GHORPADE.**—Government had to nominate four people. We decided to nominate two officials and two non-officials to bring in fresh blood. The two officials were the Home Secretary and the Finance Secretary. Among the non-officials one was Brig. Naib whom we appointed as a member of the committee, not as a steward and the other man was Chadrakant Raj Urs. He is nominated as a Steward for the reasons I have already stated because I know personally that he is a good and honest lawyer. He is interested in racing and is not involved in any of the power patterns that may exist inside or outside the race course. That is the only reason why he was nominated. It is not a post where a man can make fabulous money. If you engage a man whom you know he may bring an independent mind to bear on racing. I am confident that it is a good choice which is generally welcomed by all the circles. If he was also appointed as a Government Advocate, that has nothing to do with me or with my department. That development took place much later and certainly not with my knowledge. It is the Chief Minister and the Law Minister who make that appointment.

**Sri C. M. ARUMUGAM.**—He was appointed last month *i.e.* in June.

**Sri M. Y. GHORPADE.**—I presume that the Law Minister and the Chief Minister when appointing Advocates would have examined the legal competence of various people before making a particular choice. I feel confident that they have done so. I must, however, point out that that development has nothing to do with me or with my Department; nor was it done after consulting me or with my knowledge. Therefore, simply to say that I have appointed Chandrakantraj Urs as the Government Advocate is absolutely baseless. An hon. Member can say that Sri Naganna is better than Chandrakantraj Urs but that is only a matter of opinion. More than that I do not think any hon. Member of this House is entitled to say because it is not true and it is not fair. I do not think it is fair to connect these matters in this manner and make a serious statement that some misuse of power has taken place and for which the minister is responsible. I have told at great length the circumstances under which this appointment was made in the Race Club and the appointment of Government Advocate has nothing to do with this appointment in the Race Club. There is nothing wrong if the same person was appointed as Government Advocate by the Chief Minister and Law Minister after due consideration. I am anxious that serious charge made should not go without being fully replied.

I hope that I have supplied all the information that the hon. member Sri C. M. Arumugam expects from me. If not, I shall give further details. I do not want any member to feel that any minister of this government hesitated to place full facts before the House when some allegations are made. That is all my anxiety. So far as I am concerned I am hundred per cent clear in my own mind that there is not 001 per cent deviation from duty so far as this matter is concerned.

**Sri C. M. ARUMUGAM.**—What I am submitting to the House is, I have placed before the House certain facts and in the reply the hon. minister has accepted it. My charge is that this individual whom you mentioned has been appointed as the Government Advocate without following any procedure superseding several seniors to him and at the same time he has also been appointed as a Steward in the Bangalore Race Club. That is my charge.

**Sri M. Y. GHORPADE.**—I stated the reasons and the circumstances under which Sri Chandrakantraj Urs was appointed by the Government as a Steward in the Race Club for which I take full responsibility. I repeat that nothing wrong has been done in appointing this honest person as Steward in the Race Club. I take full responsibility for that decision. The appointment of the same person as an Advocate is a subsequent development unconnected with this development. That is a development for which I have no competence to speak because it is not within my purview. The Law Minister and the Chief Minister, of course, must have examined the legal competence of various people

before appointing them as Advocates. If the hon. member wants further details, they are the persons who have to answer. I cannot answer the details on that.

MADAM SPEAKER.—I put the motion to the vote of the House. The question is :

“That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1972, be taken into consideration,”

*The motion was adopted*

MADAM SPEAKER.—Now consideration of clauses. The question is :

“That clauses 2, 3 and the Schedule do stand part of the Bill.”

*The motion was adopted*

(Clauses 2, 3 and the schedule were added to the Bill).

MADAM SPEAKER.—The question is :

“That clause 1. The long title and the Enacting Formula do stand part of the Bill.”

The Ayes have it...

SRI C. M. ARUMUGAM.—I press for division.

*The House divided :*

*Ayes 65*

*Nos. 31*

MADAM SPEAKER.—The motion is adopted.

*The motion was adopted*

(Clause 1, the long title and the enacting formulas were added to the Bill).

*Motion to pass*

SRI M. Y. GHORPADE.—I move : “That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1972, be passed.”

MADAM SPEAKER.—The question is :

That the Mysore Appropriation (No. 2) Bill, 1972, be passed.

*The motion was adopted and the Bill was passed.*